

NAŠA LUČ

ŠTEVILKA 9 — NOVEMBER 1955

NOVEMBRSKI DROBIŽ

Godovi in prazniki

Po Vseh svetih in Vernih duš dnevu praznujemo: na 4. sv. Karla Boromejskega; 11. je sv. Martin, škof; 13. sv. Stanislav Kostka, Poljak po rodu; 15. sv. Albert; 19. imajo god Betke (Elizabeta), 22. Cilke (Cecilija), ko je praznik naših pevcev in pevk; 25. so na vrsti Katiche (Katarina); zaključijo pa ta mesec, 30. novembra, Andreji in Andrejce.

Iz zgodovine

Kristjani se spominjamo mrtvih pri vsaki sv. maši. Misliti na rajne en dan v letu še prav posebno, to je prišlo v navado v Franciji in sicer šele v 10. stol. Začeli so s to navado v sedaj že podrtim samostanu Cluny sredi Francije. Opat Odilon je ukazal vsem podrejenim samostanem, naj po večernih na 1. nov. popoldne zvoni po cerkvah mrtvim v spomin. Čez osem let nato je papež Janez XIX. to navado predpisal za vso Cerkev.

Hlebčiče brát

hodiyo ob „Vahtih“ revni otroci. Okrog Cerknega, pri Sv. Luciji ob Soči in drugod pravijo takim hlebčkom „prešce“. Ponekod jih za te dni spečejo iz koruze, drugod pa iz ajdove in ovsene moke. Ko jih otroci vzamejo, rečejo v zahvalo: „Bog se usmili duš v vicah!“

Naša luč izide vsak mesec razen julija in septembra, t. j. desetkrat na leto. — Dopise za številko, ki izide konec meseca, pošljite vsaj do prvega v mesecu poverjeniku v bližini ali naravnost uredništvu v Celovec.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

imata naslov: „Naša luč“, Viktringer Ring 26, Celovec-Klagenfurt, Austria.

Če naročiš list tako, da ti ga pošiljajo naravnost iz Celovca, stane letno: 28 šilingov, 48 bfrs, 400 sfrs, 4 hol. guld., 4.50 DM, 700 lir, 12 angl. šil., 1 dolar in pol. — Za ceno oglasov piši na upravo lista.

Naročnino in darove za list sprejemajo listovi poverjeniki po raznih deželah. Lahko pošlješ oboje tudi naravnost na upravo.

Odgovorni urednik: Dr. Janko Hornböck. - Založba Družbe sv. Mohorja v Celovcu. — Tiska Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. - Printed in Austria.

Napis na grobu

Na nekem grobu sem bral ta lepi napis:
Nad zvezdami zdaj duša tvoja biva,
ko v grob nam žalost bridke solze zliva.
Nikjer, nikjer tolažbe v srcu ni.
Le križ nam sveti govori,
da vidimo se nad zvezdami;
da vidimo v raju večnem se —
nad zvezdami!

Na grobove mnogih ljudi bi lahko zapisali te besede: „Tu počiva zemlján, ki ni nikoli doznal, zakaj živi.“ (Bopp)

Za matere

Tonček ves zasopjen priteče k materi, ki ravno mesi potico.

„Mama, nekaj mi povejte!“

„Kaj pa, Tonček?“

„Ali kura pri kljunčku znese jajce?“

„Da, sinko, pri kljunčku. Zdaj pa mir daj!“

Tonček bi še rad nekaj vprašal, a mame ne sme motiti. Spet odide k igranju, čeprav mu glavico bega še toliko nerešenih vprašanj...

Čez par dni pravi: „Mama, zlagali ste se!“

„Kdaj, fantek moj?“ je radovedna in presenečena mama.

„Kura ne znese pri kljunčku, ampak pri repu.“

„Kdo ti je pa to povedal?“ Mami je nerodno.

„Sam sem videl danes v hlevu, kjer se je kura ustrašila, skočila iz gnezda in medtem izgubila jajce.“

Mami je bilo težko. Ni se hotela zlagati. Tončka je hotela le hitro odpraviti in se zavarovati pred nadaljnim spraševanjem. Tako pa je v otroku vstala o materi slaba luč. — Lahko je učiti materi: „Laž ima kratke noge,“ a nikdar zlagati se, je veliko težje.

Otroci dandanes hočejo veliko vedeti, zbujeni so bolj, kot smo bili mi, hočejo jasnih, resničnih odgovorov.

Mati, če hočeš vzgajati k resnicoljubnosti, sama dajaj zgled. Otrok mora reči o tebi: „Naša mama se nikoli ne zlažejo, tudi jaz se ne bom.“ I. M.

Ti-ka, ta-ka,
čas ne čaka.
Brez prestanka
se pretaka.

Dela naša, —
nič ne vpraša —
v večnost s sabo
jih odnaša.

Nič ne zbríše,
vse napiše
zvesto v knjigo
božje hiše.

In ko pot nam
bo obstala,
duša z nje bo
sodbo brala.

P. A., Francija

Ključ v ključavnico!

Kadar hočemo odkleniti vrata, moramo ključ poriniti v ključavnico. Ključ nam nič ne koristi, dokler ga držimo izven ključavnice.

Podobno je tudi z vero.

Dokler ta ostaja izven našega vsakdanjega življenja, izven vseh podrobnosti našega življenja, nam koristi malo ali nič.

Kakor ključ spada v ključavnico, tako vera spada v življenje, v središče našega življenja. Zato pravimo, da je vera temelj našega življenja. Poslanstvo vere je: tako prepojití našo vsakdanjost, kakor voda prepoji gobo, ki jo spustimo vanjo.

+

To se zdi povsem umevno!

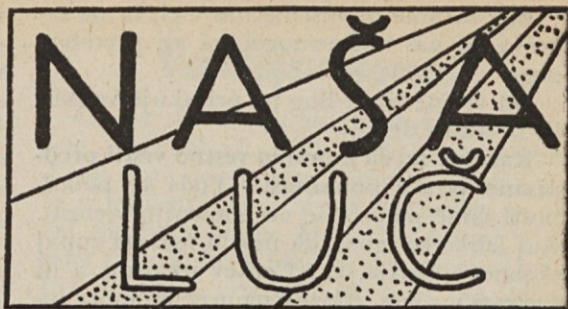
Ali vendar človek tega ni hotel razumeti ter je v svoji zaslepljenosti življenje ločil od vere. Mnogi danes žive kot pogani, čeprav se vsaj na zunaj še smatrajo za kristjane.

Ta usodni razkol med življenjem in vero je največja nesreča današnjih dni.

In v tem je razlog sodobne žaloigre, ki je zahtevala že toliko krvi in solzá.

+

Kako najti izhod iz te stiske?

November 1955

Rešitev je že zgoraj jasno nakazana!

Pa navedimo še misel nemškega profesorja dr. Rademachera, ki pravi: „Vero spet vključiti v življenje, je nujen predpogoj za rešitev vseh problemov sodobnega človeštva.“

V kratkih uvodnikih in verskih člankih smo že često govorili o tem, kako vero vključiti v naše vsakdanje življenje in s tem zadostiti osnovni zahtevi sodobnosti.

+

Danes pa stopimo korak dalje. Bog namreč pričakuje od nas, da vero **ČIM POPOLNEJE** vključimo v svoje življenje.

Kaj to pomeni?

To ne pomeni nič manj in nič več, kakor da nas **Bog vabi k SVETOSTI življenja.**

„Ojoj, kaj pa že spet! Ali ne merite previsoko?“, bo morda ta ali oni v strahu ugovarjal.

Le počasi, prijatelj! Ali ne veš, da smo mi vsi, prav vsi, že po sv. krstu poklicani k svetosti?

Svetost našega življenja bi za nas kristjane morala biti nekaj čisto samo po sebi umevnega. O tem pričajo prvi kristjani, ki so sami sebe nazivali: „svete“.

+

Toda, kako pa si sploh predstavljaš svetost, h kateri nas vabi Bog?

Misliš morda, da je svetost v tem, da bi dnevno opravljaj več rožnih vencev, bil pri vseh sv. mašah, na vseh božjih potih ter bi s sklonjeno glavo in povešenimi očmi hodil po cesti?

Bodi brez skrbi; kaj takega Bog ne pričakuje od tebe!

Bog razume okoliščine nas vseh in ne zahteva od nas nič nemogočega ali pretežavnega.

Od večine ljudi Bog ne pričakuje velikih in izrednih dejanj.

Razume se, da moramo vestno vršiti predpisane verske pobožnosti. Toda te pobožnosti same po sebi še ne pomenijo svetosti. Kaj lahko se zgodi, da nekdo vsaj na zunaj skrbno opravlja, kar Cerkev ukazuje, a ni svetosti v njem. Človek namreč ne more biti v cerkvi svetnik, v vsakdanjem življenju pa opravljivec, lažnik, zakonolomec, pohotnež, izkoriščevalec, skopuh, brezsrčnež itd. **Verske pobožnosti, če hočemo, da bodo imele kak smisel, morajo nujno roditi odgovarjajoči odmev v našem vsakdanjem življenju.**

Kajti naše poklicno delo, tisočeri opravki okrog našega doma, naše družinske radosti in žalosti, odnosi v družbi, razvedrilo in počitek — to je GRADIVO, iz katerega naj bi po božji volji zrastle naša svetost!

Vse te brezštevne vsakdanjosti so že po svoji naravi zaslužne pred Bogom, če jih dobro opravljamo ter smo v milosti božji. Kajti vestno vršiti neko koristno delo po naši veri pomeni spolnjevati voljo božjo. Spolnjevati voljo božjo pa pomeni LJUBITI BOGA.

„Naša drobna vsakdanja opravila nas, v kolikor se skladajo z božjo voljo, že sama po sebi na neki način pridružujejo tistim, ki Bogu izkazujejo svojo ljubezen; stojé v zboru tistih, ki časte Stvarnika; se vključujejo v uradno molitev Cerkve, ki jo duhovniki in redovniki dnevno opravljajo v svojem brevirju“: tako je lepo zapisal abbé Gaston Dutil.

Kako nekaj odličnega je po pojmovanju vere naše delo, ki se nam često zdí tako nizko, nepomembno in odvratno!

+

Toda nismo še vsega povedali!

Prav ista vsakdanja opravila morejo v očeh božjih postati še nekaj posebno važnega in velikega po čudežu DOBREGA NAMENA. Kidati kamenje in premog v rudniku, lupiti krompir in pomivati posodo so zelo vsakdanje zadeve, a **dobijo neizmerno odličnost in veljavo v božjih očeh, če jih vršimo iz LJUBEZNI DO BOGA, če jih Njemu posvetimo. Naše najbolj nepomemb-**

ne vsakdanjosti se spremenijo v izredno slavo božjo, če jim pridemo kvasú dobrega namena.

Nič ni več nizko in nepomembno! Po **dobrem namenu** more vse postati božansko.

+

Glejte, bratje in sestre, ideál svetosti ni torej nekaj tako nedosegljivega, kot smo morda mislili. Dovolimo naši veri do dna prekvasiti naše življenje ter iz nešteti, navidezno nepomembnih vsakdanjosti ustvariti veličastno hvalnico Bogu.

Tako bomo postali kristjani, kakršnih potrebuje čas, in nam vsem dragi zvonovi Vseh svetnikov bodo nekoč odmevali tudi v našo slavo . . .

V-ko.

ČRNA MAŠA

Vračali smo se s pogreba enega od naših bolnih rudarjev. Tiho, brez besede smo stopali drug za drugim. Ko smo prišli na most, se mi pridruži Jože in pravi:

„Tukaj je krščanski pogreb zmeraj z mašo. Kako to, da je pri nas pogreb navadno popoldne?“

„Navada je taka,“ pravim. „Če je bil pri nas pogreb popoldne, se je pozneje opravila maša za dušo pokojnega, medtem ko tukaj opravijo vse hkrati.“

Tako smo začeli govoriti o črni maši. Kakšne bistvene razlike med črno mašo in drugimi mašami ni. Vse glavno je enako, le zunanji kras, barva obleke, melodije pesmi in nekatere molitve so posebne in spominjajo na odhod duše s tega sveta. Kot vsaka maša je tudi črna maša zbor vernikov. Zberejo se v hiši skupnega nebeškega Očeta. Ob priliki pogreba prinesejo s seboj truplo rajnega, da je z njimi skupaj še zadnjikrat v cerkvi. Kadar truplo ni navzoče, postavijo namesto njega sredi cerkve mrtvaško „tumbo“.

Zbrani verniki poslušajo božjo besedo — tokrat o skrivnosti smrti. Misel na to, da čaka vsakega odhod v onostranstvo, še bolj daje čutiti navzočim, da smo le stvari, ki dolgujejo vse svojemu Stvarniku. Ustvarjeni smo zanj in Njemu moramo darovati naše življenje. Ko dvignejo duhovnikove roke

kruh in vino, se tudi naša srca podarijo Bogu: vse naše življenje naj bo v čast božjo!

Pri povzdigovanju se zavemo resnosti trenutka. Tisti hip se pred našimi očmi obnovi darovanje Sina božjega v imenu človeštva Očetu nebeškemu. Za vse se je daroval na križu; če za vse, torej tudi za našega brata, ki je njegovo telo zadnjikrat navzoče v cerkvi.

Potem nas Bog vabi k mizi, da z njim jemo, da sprejmemo okrepcilo za življenje, da bo naše življenje vredno tistih, ki vedó, da so poklicani uživati božjo dediščino ne nekaj let, ampak z večnim Bogom brez konca. Kako je tolažilno, če vemo, da je rajni prejel pred odhodom sveto popotnico, božje okrepcilo za dušo, ko odide s sveta.

Ker je svidenje v božji hiši vedno nekaj veselega, zato tudi črna maša ni nekaj upajočega. Nasprotno: je nekaj upajočega. Nad črnino je razpet križ, znamenje upanja, znamenje zmage božje in zmage vsakega človeka, v Kristusa upajočega. Kristus je vstal, vstali bomo tudi mi. Smrt je splošni zakon za vse telesno. Za dušo pa ni smrti, če je žive in umrla združena s Kristusom. Ob mrtvaškem odru gorijo sveče in njih svetloba razliva žarke upanja: „Večna luč naj mu sveti, naj počiva v miru!”

Tudi melodija „Requiem aeternam” doni globoko upajoče. Naše duše se zamislijo v večni mir pri Bogu in se razveselijo v misli, da ga umrlj morda že uživa. Če ga pa ne uživa, prosimo zanj, da bi ga dosegel.

Ko smo tokrat zbrani v božji hiši s truplom rajnega sovernika, nas bolj kot kdaj presune. Mislimo na Boga in na večnost in na to, da smo za večnost poklicani in da proti večnosti gremo. Če mašo zares vzamemo, potem nam je črna maša posebna prilika, da se spet bolj približamo Bogu, kajti „blagor mu, ki v Bogu umre.” T.

S sklonjeno glavo se duhovnik pri maši po povzdigovanju spominja vseh RAJNIH in jih priporoča Bogu.

Voltérjev konec

Ljudje, ki so izgubili vero, radi imenujejo v današnjih časih vero: praznoverje. Toda to ni nič novega. Tako so delali tudi že v prejšnjih časih. Pred dvesto leti je živel na Francoskem brezbožni filozof Voltaire (izg. Voltér). Med drugim je tudi grofico Chatélét pripravil ob vero. Ta dama je imela potem navado, da je vero imenovala: praznoverje. Ko pa je zbolela na smrt, vendar ni bila več tako gotova, če je vera res „praznoverje”. Vprašala je torej Voltérja, če bi mogoče vendar ne bilo dobro prejeti zakramente za umirajoče.

Toda brezbožni filozof tudi sam ni bil tako gotov, če vera mogoče vendarle ni praznoverje! Odgovoril ji je: „Izberite to, kar je bolj gotovo!” Z drugo besedo: Sprejmi zakramente! Bolnica je nato poslala takoj po duhovnika. Toda, ko je ta prišel, je že izdihnila.

Tudi Voltér je zbolel na smrt. In ta človek, ki je prej sramotil vero, je zdaj sam dal poklicati katoliškega duhovnika, je obžaloval in preklinal napade zoper katoliško Cerkev in je prejel sv. zakramente. Toda ni umrl. Ozdravel je in je zapadel znova prejšnjemu sovraštvu do Cerkve. Pa zopet je zbolel na smrt. In zopet je želel duhovnika. A želja se mu zdaj ni izpolnila. Njegovi brezbožni tovariši namreč niso pustili duhovnika k njemu. Voltaire je umiral v obupu. Preklinjal je svoje prijatelje, ker niso hoteli iti po duhovnika. Praskal si je obraz in je kričal: „Pekel vidim odprt, zakrijte mi ga, zakrijte mi ga! Zapuščen sem od Boga in od ljudi. Hudič je tu, grabi me!” S strašnim krikom je izdihnil svojo dušo.

Eden izmed navzočih je rekel: „Če bi hudič umiral, bi ne mogel drugače umreti.” To je bilo 22. februarja l. 1778.

Dvajset let prej, 25. februarja 1758, je Voltér rekel: „V dvajsetih letih bo gospod Bog imel delopust.” – Večkrat je tudi rekel: „Naveličal sem se že poslušati, da je 12 ribičev ustanovilo Cerkev. Dokazal bom svetu, da jaz sam zadostujem, da jo uničim.” – Kakor vidimo, se mu ta dokaz ni posrečil.

Toda kaj je bilo z onimi dvajsetimi leti? Delopust je res prišel in sicer ravno čez 20 let, a ne za Boga, namreč za Voltérja samega.

Zadnje, kar dozna pamet, je, da uvidi, da je še neizmerno reči, ki jih ne more dojeti. Dokler pa ne pride do tega spoznanja, je slaba.

(Pascal).

Skrivnosten smeh

Duhovnik je pri oddaljeni podružnici opravil sveto mašo in obiskal nato še nekaj bolnikov. Z brevirjem v roki se je v sončnem dopoldnevu vračal proti domu. Samo pol ure je imel še do župnišča.

Ko stopa po poljski stezi med njivami in travniki, naenkrat sliši za seboj razločen klic: „Spovedal bi se rad, hohoho!“ Glasu je sledil pretresljiv smeh.

Duhovnika spreleti groza. Obstane in gleda na vse strani. Pa daleč naokoli nikogar ne vidi. Tudi ne drevesa ali grma, za katerim bi se človek, ki je klical, mogel skriti.

Nenavadno presunjen, duhovnik nadaljuje z molitvijo brevirja, toda tik pred vasjo se je zopet oglasilo, to pot neposredno za njegovim hrbtom: „Spovedal bi se rad, hohoho!“ in znova mu je grozen smeh donel na uho.

„Moralo se je nekaj hudega zgoditi,“ pravi duhovnik sam pri sebi in hiti v župnišče. Juha se je že kadila na mizi. Skušal je zajeti nekaj žlic, ko sliši kmečki voz, ki je priropotal po vasi navzdol in obstal pred njegovim oknom. Mlad fant je spodaj zaklical: „Gospod župnik, pridite hitro! Pri Tratarju je konj hlapcu razbil lobanjo. Kmet sicer pravi, da tukaj vi ne morete ničesar več storiti, pa poskusimo kljub temu, da ne bodo ljudje kaj rekli.“

Župnik v naglici vzame sveto olje in skoči na voz. Fant je podil konja. Na pol pota jima pridrvi naproti kolesar — Tratarjev drugi hlapec. Skoči s kolesa in zakliče: „Nima smisla, da nadaljujeta pot — je že mrtev!“

Župnik kljub temu ukaže pognati do kra-

ja nesreče in tiho pomoli ob truplu pone srečenca.

„Gospod župnik, ali vas smem pospremiti košček pota proti domu?“ vpraša Tratar.

„Zelo me bo veselilo“, prijazno odvrne župnik.

„Ali se spominjate, kako so se fantje pred nekaj meseci v gostilni „Pri orlu“ pozno večer „šli spoved“?“

„Slišal sem o tem,“ prikima župnik.

„Rajni, ki leži na mojem domu, je igral spovednika. Drugi pobalini so se mu na glas ‚spovedovali‘ najhujših grehov, on pa je vsakemu dal masten nauk, naložil za pokoro tri vrčke piva ali še kaj hujšega ter jih med satanskim smehom ‚odvezoval‘ grehov.“

„Strašno, strašno, na tak način zasmehovati najsvetejše reči!“ je z glavo majal župnik.

„Saj vam je znano, kako so pobalini ostali združeni kakor klop s kožo in so posledno vse tajili, tako da je preiskava orožnikov obtičala na mrtvi točki. Sedaj pa je Bog sam izrekel svojo sodbo, kajne, gospod župnik?“

Tratar si je obrisal pot s čela.

„Danes zjutraj je hlapec napregel in naš sivec, drugače tako pohlevna žival, ki ni še nikdar nikomur storil nič žalega, ga je nepričakovano vsekal s tako silo, da mu je razbil lobanjo. Nihče ni kriv, to se razume, toda pomislite, gospod župnik, tik pred smrtjo je še naredil nekako znamenje križa, kakor da bi hotel dati blagoslov, in je mrmral še nekaj o spovedi . . .“

*

Na križišču sta se ločila. Duhovnik ni ničesar omenil o dogodku, ki ga je tisto dopoldne doživel na povratku s podružnice. Sam pa je vedel, kdo je klical: „Spovedal bi se rad!“ Tudi strašni smeh, ki ga je nato slišal, si je sedaj znal razlagati — smeh umirajočega, ki je padel v roke živega Boga . . .

(Resnična zgodba iz duhovnikovega življenja, objavljena v „Katholisches Sonntagsblatt“, 18. 3. 1951.)

Spomenik prijatelju

Kako bi zabil to gomilo,
kjer blago tvoje spi srce,
ki mi brezmejno vdano bilo
ves čas do zadnjega je dne?

Ti bil mi nisi brat po krvi,
a več si bil mi tisočkrat:
bil meni si prijatelj prvi,
po srcu in po duhu brat.

Simon Gregorčič

Nikoli ne več . . .

Ko je dr. Marlin še študiral medicino, je imel svoje posebne pojme o življenju: zdelo se mu je brez koristi in neumno pečati se s tolikimi bolehnimi in neozdravljivimi. Bil je navdušen pristaš evtanazije in je o njej često razpravljaval s svojimi tovariši.

„Saj zato smo,“ so mu ugovarjali, „za oskrbovanje bolehnih, za paralizirane in za slepe.“

„Zdravnik naj skuša bolnike ozdraviti,“ jim je odgovarjal Marlin. „Če jih ozdraviti ne more, je bolje, da jih spravi s sveta . . .“

*

Nekega večera je bil Marlin poklican v delavski okraj tistega mesta, da bi pomagal pri porodu neke žene, po rodu Nemke. Šlo je za njenega desetega otroka. Novorojenček je prišel na svet z eno nogo vidno krajšo od druge. Kot je imel navado, je doktor pihnil v usteca novorojenčka, da bi mu pomagal k dihanju, ko se spomni: „Vraga! Ta otrok bo celo življenje vlačil za sabo svojo krajšo nogo. Drugi ga bodo oponašali: šepavec . . . Zakaj bi mu pomagal k življenju? Svet bo vseeno stal brez njega.“

Vendar je zmagala njegova poklicna vest. Nadaljeval je in mali je kmalu pokazal znake življenja.

Dr. Marlin je pospravil svojo aktovko in odšel. Med potjo si je mislil: „Sam ne vem, zakaj sem to storil. Saj je že tako dosti ne-

srečnih otrok! Kaj vraga sem pomagal temu pohabljenču! Svet bi vseeno stal tudi brez teh nesrečnežev.“

*

Minila so leta. Dr. Marlin se je naselil v malem industrijskem mestecu in dobil veliko klientov. Njegove mladostne nagle sodbene so se obrusile in postal je zdravnik kakor drugi, skrben in delaven, zmeraj preveč zaposlen. Vse je počel, samo da bi bolnike obdržal pri življenju, ne da bi se brigal za tolažbo, ki bi jim jo prinesla smrt.

Sam je imel tudi svoj del preizkušenj. Njegov edini sin je bil z ženo vred ubit pri neki avtomobilski nesreči. Doktor je moral vzgajati in skrbeti za njenega otroka. Silno ga je imel rad. Ko je bil ta otrok, mala Barbara, stara deset let, se je nekega dne zbudila in tožila, da jo boleé noge in roke.

Zgledalo je, da se je je prijela otroška paraliza, a pozneje so odkrili, da gre za posebno bolezen, ki je zelo redka in jo tudi vse zdravniške knjige le na kratko obdelujejo. Dr. Marlin sam v teku svojega zdravniškega delovanja še ni naletel nanjo. Poklical je več specialistov za živce, ki so mu vsi nazadnje izjavili, da tovrstna bolezen počasi preide v vedno popolnejši mrtvoud.

„Vendar je neki zdravnik na Zapadu, ki je nedavno o tej bolezni razodel več zanimivih reči. Ime mu je T. Miller. Na vašem mestu bi stopil do njega,“ mu je končno svetoval neki zdravnik.

Dr. Marlin je vzel malo Barbaro in z letalom odletel z njo k dr. Millerju. Ta je začel malo zdraviti na popolnoma nov način,

ki doslej ni bil v navadi za mrtvoudne. Pri tem je dr. Marlin opazil, da dr. Miller šepa.

Zdravnik-specialist je videl, da ga doktor gleda. „Da, ta noga, ki je krajša, me dela enakega mojim bolnikom,” mu pravi. „Kličejo me „šepavec” in se smejejo ob tem. Pa imam še rajši to ime kot moje pravo ime Tadej, ki se mi je zmeraj zdelo čudno. Imenovali so me tako, ker je bilo tako ime neke-mu zdravniku, ki mi je pomagal na svet.”

Dr. Tadej Marlin je stisnil ustnice. Spomnil se je dogodka pred leti in, kako je tedaj rekel, da bo svet tudi brez tega šepavca lahko živel. Kako je bil slep!

Ponudil je roko specialistu, ki se je trudil, da bi mala Barbara začela znova hoditi:

„Bolje je biti pohabljen kot slep.”
(Iz „Reader's Digest”).

VISOKA JE GORA

Visoka je gora,
še višji je klan'c,
kdaj bo pa prišel
preljubi moj znan'c?

Po cesti prihaja
na smeh se drži,
mladostno mu lice
veselja žari.

Kako se veselo
mu dviga srce,
ko dragi domači
mu proti hite.

Objame ga mati,
poljubi gorko
in oče mu stisne
prijazno roko.

Predragi domači,
začne on prevzet,
tu vživam, kar dati
ni mogel mi svet.

Le v hiši domači
je radost doma,
o blagor mladini,
ki starše ima.

Ko grob jih zakrije,
boš bridko spoznal,
kaj zgubil si z njimi,
kako ti bo žal!

Narodna pesem

Beseda o delu

Delo upravečeno smatramo za bistveno vrednoto človekove osebe. Socialno gibanje, ki je posebnost našega časa, ima med drugim tudi to veliko zaslug, da hoče — proglašujoč prvenstvo DELA nad KAPITALOM — delu kot takemu priboriti njegovo veljavo.

Ne bo odveč, če na kratko pogledamo, kakšen smisel ima delo za človekovo osebo.

Delo — vir omike in napredka

Človek je po svoji naravi nositelj omike in napredka.

Kako?

Po delu! Delo je v najširšem smislu besede **verižni sklep** med neobdelano naravo in omikanim svetom. V delu človek osvobaja svoje neizmerne zmogljivosti, ker pri urejanju zunanjega sveta napreduje tudi sam. Pod besedo „delo” ne smemo pojmovati samo „ročno” delo, temveč vsako delavnost, s katero človek neobdelano naravo spreminja v omikani svet.

Delo — utelešenje ljubezni

Toda omika in tehnični napredek nista edini smisel dela. Omika in napredek imata svoj razlog v človeku. Delati za napredek omike pomeni delati za človeka. **Delati je torej edini način, kako pokazati ljubezen**, ne samo v besedah ali čustvih, temveč v **dejanju**.

Preprostejše povedano je delo splošno sredstvo za zadostitev življenjskim potrebam posameznika, družine in naroda. To nas opozarja na važnost zdravega družinskega življenja. Kajti delati za ženo in otroke bo za večino mož motiv, ki bo nudil **smisel** njihovim naporom ter bo odpor do dela spremenil v veselje do dela.

Delo — vir lastninske pravice

Govorili smo že o važnosti lastnine za človeka. Kardinal Suhard je zapisal, da „za-sebna lastnina zagotavlja družinskemu očetu potrebno svobodo pri delu za telesni, duševni in verski blagor družine.”

Splošno sredstvo, s katerim moremo lastnino pridobiti, jo obdržati in zboljšati, pa je ravno delo.

Kadar je delavec na podlagi „plačne pogodbe“ zaposlen v podjetju, mu sad dela pripada v obliki plače. A s tem ni rečeno, da bi plača morala biti edini sad dela. Pravično bi bilo, da bi delo nudilo delavcu gotove pravice v podjetju. Saj je delo tisti činitelj, ki omogoča rodovitnost in donosnost podjetja!

Zato je nujno, kot smo že govorili, da bi tudi delavec imel nekaj besede pri vodstvu podjetja, da bi takó podjetje postalo stalna oblika iskrenega sodelovanja med delom in kapitalom.

Delo — nekako soustvarjanje z Bogom

Delo ima za nas kristjane še globlji pomen. Svet je za nas delo Boga, Njegova lastnina, neke vrste božje darilo človeku. Sme mo reči, da nam delo pomeni neke vrste sodelovanje z Bogom pri izpopolnjevanju stvarstva.

Ali ni krščansko pojmovanje o delu zares lepo?!

A življenje je drugačno ...

Kakšna škoda, da je kapitalistični sistem delo globoko ponižal ter mu odvzel njegov notranji smisel! Po tem sistemu je delo ločeno od svojih kulturnih, нравnih in verskih motivov, ki bi ga nujno morali prešinjati, ter je pojmovano izključno kot eden od mnogih činiteljev proizvodnje.

Moderni način dela na „traku“ je odpravil življenjsko vez med delavcem in dovršenim izdelkom, otrokom njegovega dela. Delavec pri svojem delu nima več tistega notranjega zadoščenja in ponosa, kot ga je imel nekoč. Prej je bil delavec vse; izdelek je bil sad njegovih sposobnosti in naporov. Njegov uspeh je bil viden in ponos upravičen. Danes pa je stroj vse in je delavec samo njegov sluga.

To stanje ponižuje ročnega delavca v njegovih lastnih očeh ter zaradi njegove mržnje in nezaupanja do drugih činiteljev v proizvodnji onemogoča zdrav razvoj družbe.

Kaj storiti?

Popolnoma je jasno, kaj moramo storiti! Delu je treba spet vrniti njegovo veljavo in smisel!

V doseg tega cilja so potrebni resni napor in sicer hkrati na dveh področjih:

a) spremeniti duhovno in moralno razpoloženje delavcev in

b) tehnični uredbi dela dati novo obliko.

Verska in moralna vzgoja mora delavcem vrniti smisel življenja in dela. Delavec mora v delu spet videti od Boga hoteno sredstvo za vzdrževanje sebe in družine, dokaz zvestobe ženi in otrokom, potreben prispevek k skupnemu narodnemu premoženju, sodelovanje pri dovrševanju stvarstva ter priložnost za spolnitev svojih sposobnosti.

Tehnična preuredba dela pa naj omogoči delavčevi osebnosti spet priti do njene veljave.

V podjetju mora zavladati duh, ki bo v podjetniku in njegovem delavcu gledal osebi, ki sta enaki po človeškem dostojanstvu.

V-ko.

Lov na polhe

Prijatelji iz Novega mesta so bili odšli že zjutraj na lov za jerebi; mi smo krenili za njimi proti večeru. V nahrbnike smo naložili kostanj, krompir, sol, čebulo, česen in še kaj. Z vodo smo se oskrbeli med potjo, meso za okusno pečenko si bomo ujeli z železnimi pastmi na vzmet.

Po gozdu nas je vodil domačin Lojze s svetilko v rokah. Na vsem lepem se je ustavil in vprašal, če kaj vohamo. Seveda čutimo: vonj po gozdu, po vlažnem listju, ki ga kar mrgoli na tleh in vonj po zrelih rastlinah. Toda Lojze je zavohal divjega prašiča. Morda res.

Še smo se ustavljali, da smo prisluhnili. Polhi so že zlezli iz svojih duplin, gomazeče stvarce so škrb-ljale, kihale in lomstile. Potem se je oglasila sova in za njo prav posebno čudna zver, ki je vreščala, da je bilo človeka strah. Nič čudnega, da so praznoverni ljudje slišali v oktobrskih nočeh hudiča, kako poka za bičem, žvižga in rentiči, ko pase živalce in se jezi nad ubogimi kranjskimi kmeti, ki so jih v starih časih tako vneto lovili.

Podjetni ljudje so baje nalovili celo do tisoč polhov, jih slekli s kože, očistili in nasolili, nato so jih spravili v kad kakor kislo zelje in so imeli tako priboljške za vso zimo. O kranjski gospodi pripovedujejo, da je odklanjala poljšo pečenko, to pa zaradi tega, ker jih hudič pase in so podganam podobni.

Kljub temu pa so lastniki gozdov radi pobirali poljšji davek, po eno krono na leto od dobre polšine.

Ko smo tako hodili in hodili proti Brezovi rebri, smo sredi goste teme zagledali ogenj, našli družčino in se utaborili. Dobili smo vsak požirek žganja — zdravilo zoper prehlad — nato smo šli na delo. Brata Lojze in Ludvik, izkušena domačina, sta nas vodila od polšine do polšine. Občudoval sem ju, kako sta natančno vedela za skalnate rove in votline s komaj opaznimi odprtini. Lojze je nastavljal pasti in jih ogradil z lesom, tako da je moral polh stopiti prav na past in jo sprožiti. Da pa ne bi prišla sova ter odnesla vse skupaj, polha in past, jo je privezal z vrvice na količ.

Polhi so pravi ponočnjaki. Podnevi ostanejo v duplinah; ko se stemni, pa gredo na pašo in neumorno glodajo bukov žir, kostanj, sadje in druge dobrote. Proti koncu oktobra se že lepo poredijo, v svoja skrivališča pa si nanosijo tudi kaj rezerve. Čim nastopi slana, jih lov ne mika več; tedaj jih narava uspava, kot je razlagal Lojze. Čez zimo otrpnejo in spijo sedem mesecev, konec aprila pa se spet zbudijo. Med seboj se kolikor toliko razumejo — saj jih živi včasih po sto v isti duplini — le v času parjenja, pa tudi v lakoti pride do medsebojnih spopadov.

V borbi za obstanek je polhu sluh dober zavetnik; uho ima gibljivo, vse prestreže. Z dolgimi brki, ki so mu v okras, tipa, vid ima prilagojen temi, vonj pa ga izdaja. Prav nič ne vonja človeških rok na nastavljeni pasti in se tudi ne okorišča z izkušnjami drugih.

Lojze je dejal, da jih je prav pred nedavnim ujel ob isti luknji dvaindvajset. Tisto noč je bil naš lov precej skromnejši. Ob prvem pregledu nastavljenih pasti smo ujeli le dva polha. Čeprav sta bila v neugodnem položaju — past ju je stiskala — nista niti cvilila niti škrtala, le izboljšene oči so govorile o stiski.

Ko smo se vrnili k družčini, je naš doktor že sladko spal ob ognju, dasi so ga bili posvarili, da v mesecih, ki imajo v svojem imenu črko „r“, ne smeš spat na zemlji.

Tako je speči doktor preslišal marsikaj zanimivega. „Nekoč se je bilo zgodilo,” je pripovedoval Lojze, „da je stric Jurij prav takole zaspal ob ognju. Na vsem lepem se je zbudil; čutil je, da se nekdo stiska k njemu. Ni si upal vprašati, kdo je, le po teži je čutil nekaj velikanskega in kosmatega, končno je spoznal, da leži v družčini z medvedom.”

Kočljiv položaj, toda dolenski polhar si je znal pomagati.

„Ko je stric opazil, da je medved tako trdno zaspal, da je odprl gobec, je prav oprezno iztegnil desnico, zgrabil žareč kolec in ga krepko zasadil medvedu v goltanec. Kosmatinec je zarjovel in zbežal v hosto, stric pa je, ves v strahu splezal na drevo. Ko je ogenj pojenjal, se je medved spet vrnil in besno ril po pepelu. Napravil je jamo, da bi lahko tri konje vanjo zakopal.”

Tako so minevale skrivnostne nočne ure, ki jih redkokdaj preživiš buden in še redkeje v bukovem gozdu. Vsakdanje skrbi so ostale v mestu, takrat se nam je zdelo važno le to, da ločiš po glasu živali, ki se neprestano oglašajo, da mečeš suhljad na ogenj in se obračaš, da te ne bi mrazilo v hrbet.

Na vlak

*Vlak ropoče in se suče
pod planino, skal bogato.
Po bregovih se užiga
v soncu buče cvetje zlato.*

*Za slovo me skozi okno
hladen veter mehko boža.
V zraku plava z nami ptica,
v meji cvete divja roža.*

*Temne staje, beli domi
mimo mene se vrstijo.
Ozka polja, pasi trave,
naglo proč, nazaj bežijo.*

*Tam nad gozdom raste v goro
kamenita, siva stena.
Šle so vojske, burje, groze,
nje ne zgane moč nobena.*

*Sredi nje, glej iz kamenja
raste bor na pol zeleni,
išče skope, skrite zemlje,
da je težko tudi meni.*

*Pala žalost je kot kamen
v mojo razdvojeno dušo.
On ostane, jaz zapuščam
znova, zopet rodno rušo.*

*Tu in tam se je prijela
srčna korenina moja.
Sem in tja bo duh mi romal
brez počitka, brez pokoja.*

P. A.

Na Vseh svetnikov dan

Služba me je zanesla daleč na jug domovine, v kraj, kjer so bili večinoma drugoverci. Le par vojaških in civilnih uslužbencev nas je bilo katoličanov in smo se zato tudi držali skupaj.

Posebno trije — dva fanta in en mož — smo bili skupaj kot triperesna deteljica. Prvi je bil bivši letalec. Preveč je „letal“ okoli „krilastih angelčkov“ in so ga poslali v vojni „okrug“ med „prašinarje“ urejevat dokumente v starih omarah. Drugi je bil mož, živinozdravnik, veseljak, da mu ga ni bilo para. Pri vseh je bil priljubljen in spoštovan, samo pri svoji ženi ne. Trdila je, da je njen mož od zajtrka do večerje živinozdravnik; po večerji do poznih uric pa, ko se „prigunca“ domov, da je zdravnik-živina. Tretji sem bil jaz, ki so me povsod imeli radi, ker sem bil pivec, pevec, pripovedovalec in nisem nikdar izgubil ravnovesja in potrpežljivosti. Ravnovesja namreč, ko sem nesigurne možakarje zvečer spravljal domov; potrpežljivosti pa, ko sem poslušal „levite“, ki so jih brale žene svojim možem in meni.

Tako smo nekega večera sedeli v kavarni, ko mi pogled obstane na stenskem koledarju: 31. oktober! Jutri so vendar Vsi sveti, me kar privzdigne. Kje pa imajo tu pokopališče? Kje bo mogoče tukaj dobiti kaj sveč? Letalec me kmalu pomiri, ko mi razloži, da tu nimajo navade praznovati tega praznika in da tudi ne kinčajo grobov. Kar zadeva sveč, je dejal, da mi jih lahko on poskrbi. Živinozdravnik se je rad ponudil, da mi pokaže pokopališče. Ima pokopanih tod že nekaj znancev in je prav, če jih enkrat obišče.

Z letalcem smo stopili na stanovanje po sveče.

„Kaj neki potrebuješ doma sveče, saj imaš elektriko?“ ga vpraša živinozdravnik. Letalec mu je razlagal, da težko najde gumb za električno luč in da mu zato natakarsak vsak večer vtakne v žep svečo za vsak primer, če bi gumba ne našel. Smeh naju je lomil, a kmalu sva ugotovila, da je to tudi res. V sobi smo našli toliko svečk, da bi jih bilo zadosti za vsak dan v letu!

Ker drugi dan ni bilo praznika, smo se odpravili še tisti večer na pokopališče. Pol-

na luna (ščip) je krasno razsvetljavala zapuščeno božjo njivo. Na peščenem ozemlju ni rasla trava kot pri nas. Osat, plevel, robidovje in koprive so pokrivalo gomile. Rožic ni bilo skoraj nič. V srce me je zazebla zapuščenost tega svetega kraja. Le vojaški del pokopališča iz prve svetovne vojne in majhen del katoliškega pokopališča je bil še nekako urejen.

Pristopili smo k prvemu grobu. Obledele črke so pravile, da počiva pod preperelim križem neki Jan Hvalik. Letalec nama je pojasnil:

„Tu počiva v miru božjem Čeh Jan, prvovrsten godbenik. Rojen Dunajčan je povsod prinašal pravo dunajsko šegavost in veselost. Dober tovariš je bil in smrtni sovražnik alkoholu. Uničeval ga je tako dolgo, dokler mu ni zmanjkalo sape in so ga prinesli sem.“

Prižgali smo mu svečo v tih spomin.

Naslednji grob je bil zadnji dom šivilje Barbke. Vse jo je imelo rado v našem mestu zaradi njene živahnosti, a obenem je nad vsakim visel njen jeziček kot Damoklejev meč.

Potem smo obstali ob grobu orožnika, ki je padel v borbi s kačaki. Tam blizu je počival tudi graničar, ki je zmrznil na svoji postojanki. Prižgali smo mu svečo kot prejšnjim.

„Glej, še en grob je tu in svež je!“ Še tja postavimo svečo in ko se obrnem, zagledam solze v očeh letalca.

„Barbkina hčerka je tu. Mala Vidka, srčkanu nežno dekletce je bilo to. Kako me je veselo objemala in z mano prepevala! S šolo je šla na izlet in se pri tem prehladila. Čez par tednov jo je pobrala smrt...“

Pri velikem križu smo prižgali ostanek sveč. Ozrl sem se naokoli. Mesec je zašel in blagodejna tema se je razlila, kakor daleč je segalo oko. Iz struge vijugaste reke se je vzdigovala bela megla in lezla kot nevestin pajčolan proti nam. Zdelo se mi je, kot da neka višja sila hoče razbiti temo okrog nas. Daleč tam za Karadagom se je začela svetlikati črta — znak, da po božji volji večne teme na svetu ni.

Živinozdravnik naju je naprosil, da greva z njim domov. „Da ne bo nevihte doma...“ je razložil.

Šla sva z njim in, ko smo potrkali pri

Rožmarin

Tam na vrtni gredi
raste rožmarin.

Pridi ob slovesu,
dam ti ga v spomin.

Deni na srce ga,
čuvaj ga skrbno,
morda kdaj ob njem ti
roso bo oko.

Rožmarin ovene,
z njim spomin bo vzet,
tudi ti boš nosil
v srcu veli cvet.

Narodna pesem

njem, so se vrata kmalu odprla.

„Poslušaj, srček, to noč nisem cepil svinj,“
je hitro začel živinozdravnik. „Pa tudi ni-
sem „šprical“ iz družinskega kroga tja-
vdan . . .“

„Vidim, vidim!“ ga je naglo prekinila že-
na. „V sobo pojdi in sleci bluzo, da ti po-
vlečem vosek iz nje. Vidva pa v kuhinjo na
toplo kavo! Se vama bo prilegla! Saj se vsem
trem pozna, kot da so vam duše po gróbo-
vih lezle.“

Prihíteli so otroci in so nam zlezli na ko-
lena. Najmlajši je hotel slišati zgodbico.
Kaj sem hotel drugega kot začeti in vsi ma-
li so me z odprtimi usti poslušali — na ta
Vseh svetnikov dan.

Ap.

SLOVENIJA

Naša domovina je — tako bomo vedno
rekli — Slovenija. Slovenija je naša mati
v širšem pomenu besede. Njo bomo ljubili
do zadnjega diha in ji ostali zvesti.

Kaj pa obsega Slovenija? Kje je naša do-
movina?

Naša domovina je zemlja pod Trigla-
vom: od furlanske nižine v Italiji tja do
ogrskih planjav, od Gospe Svete na Ko-
roškem do valov sinjega Adrijanskega mor-
ja. To je svet, na katerem živi strnjeno na-
seljeno slovensko ljudstvo, ki govori svoj
jezik in ima svoje posebne slovenske nava-
de. Ljuba nam je govornica tega ljudstva,
mila je njegova pesem, drage so nam nje-
gove šege in običaji!

To ljudstvo je včasih živelo pod Avstri-
jo. Nekateri so bili pozneje pod Italijo.
Danes večina živi v Jugoslaviji, nekaj v
Avstriji, Italiji in Madžarski.

To ljudstvo je ljudstvo naših očetov in

mater, je ljudstvo, iz katerega smo po božji volji izšli.

Je pa nekaj te Slovenije še drugod: povsod, kjer srečaš slovenskega človeka. Povsod, kjer je vesela slovenska družba, kjer se čuje mila naša materina govorica. Vsi tisti, ki čutijo, da so slovenskega porekla, slovenske krvi! Vsi, čeprav so si privzeli to ali ono državljanstvo. Pripadnost k državi se lahko spreminja, svojega rodu, svoje krvi in svojega značaja pa pravi sin svojega naroda ne more spremeniti. Zato do konca življenja lahko z vsem ponosom smeš reči:

„Slovenec sem, Slovenec sem, od zibel do groba!”

TRI MISLI

Slovenski narod je kakor drevo, na katerem je na tisoče in tisoče listov. Listi — to smo mi .

Bodimo širokogrudni drug do drugega. Zatirajmo v sebi napake, ki se nas rade lotevajo: zavist, ljubosumnost, nevoščljivost. Veselimo se uspehov slehernega našega rojaka! Ne podirajmo drug drugemu ponos, ki, kar podnevi naredimo!

Ker smo majhen narod, moramo biti dvakrat bolj požrtvovalni, kot so člani drugih narodov. Radi dajmo denar za naše knjige, za naše organizacije! Z veseljem plačujemo ta narodni davek! Kupujemo in zbirajmo slovenske knjige, izšle na tujem!

IZ DOMOVINE

Na Goriškem je letos grozdje še kar dobro obrodilo razen v Brdih, kjer je pridelek uničila toča. — V Ljubljani se tramvaj umika trolejbusu. Tramvaju bo ostala le še krožna proga. — V Braniku (Rihembergu) so spet postavili kamnito ploščo v spomin na bivanje Simona Gregorčiča, ki je tamkaj spesnil pesem „Nazaj v planinski raj”. Prejšnjo ploščo iz leta 1908. so namreč fašisti leta 1933. odstranili. — Vas Dornberk na Vipavskem je že petkrat spremenila ime. Ko so prišli Italijani so jo imenovali Montespino. Po vojni je zadobila spet prejšnje ime. Pozneje so jo preimenovali v Zali-

hrib, da bi ime bolj slovensko zvenelo. Ljudje se imenu niso mogli privaditi. Zamenjali so ga v Vinodol, pa tudi to ni šlo. Tako je vas sedaj uradno spet — Dornberk. — V Žireh gradé ribogojnico, ki bo lahko dala prostora 100.000 ikram. — V Videm-Krško je začela obratovati tovarna rotacijskega papirja, ki bo baje krila vse slovenske potrebe po papirju. Upamo, da bodo oblasti sedaj lahko dale nekaj papirja tudi za natis katekizmov in še kakih drugih verskih knjig in listov, ker bo dosedanji izgovor odpadel. — Ničvrednost komunistične vzgoje se začenja kazati v vsej strahoti šele sedaj. Po uradnih podatkih je bilo doslej v letu 1955. vsako osmo dete v Sloveniji nezakonsko. V Črni gori je šele vsako 60. dete nezakonsko, v Makedoniji pa 41.

* Iz vrst naših rojakov *

ANGLIJA

Krsti: V cerkvi sv. Anc, Chapelend, Nuneaton, sta bila krščena dne 9. oktobra Alojzij Saje in Mihael Slemenšek.

Poroki: V Bradfordu sta stopila pred oltar dne 24. septembra Ana Jacks in Lado Kofler. — Prav tam pa v cerkvi sv. Patrika — Prvo nedeljo v novembru bo **opravilo za rajne** v kapeli, potem pa primerna prireditve.

15. oktobra Marija Heinricher in Rudi Pungertl. — Vsem iskreno čestitamo!

London. — „Slovensko društvo” je imelo 2. oktobra svoj redni letni občni zbor. Podano je bilo poročilo za preteklo leto in je bil izvoljen tudi nov odbor. Ker se bodo odborniki konstituirali šele na prvi seji, bomo sporočili o tem v prihodnji „Naši luči”. Istočasno je bil tudi srečolov za „Naš dom”.

CHARLEROI — MONS

Iz pevcev, ki nam pojejo pri službah božjih v Charleroi, se je po prizadevanju g. Kodeha sestavil **moški oktet**, ki so ga — z mislijo na lepi kos slovenske zemlje, kjer barčica po morju plava — krstili za „**Jadran**“. Pretekli mesec so častno nastopili pred belgijsko javnostjo. Udeležili so se mednarodnega koncerta, kjer so poleg nastopov belgijskega zbora iz Charleroi, holandskega iz Venloo, nemškega iz Kölna in francoskega iz Tourcoing tudi oni zapeli 4 slovenske narodne pesmi, med katerimi tudi pesem „Oj Doberdob!“ Tako so peli 24. sept. v državnem konservatoriju v Bruslju, naslednji dan pa v glavni dvorani mesta Charleroi. Želi so lepo priznanje od vseh navzočih in prejeli tudi spominsko kolajno. Ubrano petje je pa morda bolj kot vse druge razveselilo vse navzoče rojake. — Kakor je dosedanjim pevcem, tako naj še tudi drugim fantom budi slovenska pesem ponos in čut, da so sinovi slovenskega naroda. Slovenski zapeti besedi prisluhne uho vsakega tujca:

Zvestobo so si obljubili pred oltarjem rojaki: Leopold Primc in Veronika Boštjančič v Wasmes pri Monsu; Angelo Hvalica in Amalija Grilz v Gilly; Elio Kanalac in Lucija Primožič v Tamines. Srečno vsem!

Med vrsto **bolnikov** omenjamo, da so prestali operacijo Rupnikova mama iz Elouges, Milan Gostiša iz Elouges in mali Boštjančičev Karlo iz Harchies. O tem zadnjem smo že pisali. Upajmo, da so mu zdravniki v Louvain-u omogočili, da bo mogel dorasti kot vsak drug človek.

Zapustili pa so nas: rojak Nace Vehar, roj. 1909. na Vrhniki pri Ljubljani. Umrl v bolnici v Louvainu 10. 9., je bil pokopan 13. 9. v Havré, kamor so ga spremili vsi rojaki iz tistega kraja. Slovenci iz Hautrage so še tisti teden izgubili iz svoje srede družinskega očeta Rafaela Pečenko, roj. v Srednjem nad Kanalom. l. 1898. Rudarska bolezen ga je do konca izčrpala in mnogo pre zgodaj vzela ljubi mu družini. — Dne 17. 9. je bil pokopan v Moignélee Valentin Zufferli, roj. 1923. pri Klobučarju, obč. Dreka

v Beneški Sloveniji. Bil je zasut v rudniku. — Večna luč naj vsem sveti! Preostalim izražamo svoje sožalje!

LIMBURG — LIEGE

V misijone v Ruando je odšla častita **sestra Marija Gardina**, doma iz Kopra. Doslej je več let nadvse zgledno delovala v Liège-u, kjer je bila tudi v vsestransko pomoč slovenskemu izseljenskem duhovniku. Naj ji Bog poplača njeno dobroto! Na njenih misijonskih potih ji želimo mnogo božjega blagoslova.

Po 25 letih bivanja v tujini se je vrnila v domovino družina g. Šinkovca Antona iz Dobropolj. Zelel se je posloviti od vseh svojih rojakov, s katerimi je dolga leta delil sladke in grenke ure izseljenskega življenja, a zaradi slabega vremena v tistih dneh in številnih opravkov v zvezi z odhodom tega ni mogel uresničiti. Zato nas je naprosil, da v „Naši luči“ sporočimo njegove pozdrave vsem tistim, kjer se ni mogel osebno oglasiti.

Svojo pokojnino je odšel uživati v domovino tudi g. Likar Franc z gospo iz Idrije. V pomoč oslabelih materi pa je odšel g. Uršič Joško iz Drežnice pri Kobaridu.

Vsem želimo, da bi se dobro počutili v domačem kraju.

Poroke: že pred časom sta g. Šostar Zlatko in gdč. Savica Zevnik v Antwerpenu sklenila zakonsko zvezo. — V Soumagne pa je gdč. Marija Zornik obljubila zakonsko zvestobo g. Dominiku Pateluci. — Obe ma paroma iskrene čestitke in vso srečo!

Bolniki: g. Brunovič Franc iz Houthalena že več mesecev nevarno boleha na želodcu. — Ga. Kurent iz Waterschei-a se je morala v Hasseltu podvreči lažji operaciji. — Gdč. Gorenšek Berta iz Mechelena se je morala spet zateči v bolnico zaradi težke bolezni na nogi. — Zaradi težke rudarske bolezni trpita gg. Kavs Matija in Broložnik Franc; oba sta v bolnici v Genku. — Zaradi težkih poškodb v rudniku se zdravi v bolnici v Lentu g. Al. Vrabič iz Eisdena. Anton Hočevnar, isto iz Eisdena, se zaradi srčne bolezni zdravi na domu.

Vsem bolnikom pošiljamo posebne pozdrave z željo, da jim Bog nudi svojo tolažbo v njihovi težki preizkušnji.

*Pas de Calais***SALLAUMINES-MERICURT**

(30-letnica Društva sv. Barbare)

V našem kraju smo obhajali 10. okt. veliko slovesnost: Društvo sv. Barbare je praznovalo 30-letnico svojega obstoja. Vsa slovesnost se je vršila v redu in ob obilni udeležbi.

Slovesno sv. mašo je opravil msgr. Grims za žive in umrle ude. Č. g. Čretnik je v pridigi govoril o pomenu krščanskega društva med izseljenci. — Najlepši in najzanimivejši del popoldanske proslave v dvorani je bilo odlikovanje zaslužnih veteranih društva. Ko je pevski zbor iz Bruay-a odpel delavsko pesem „Delu slava, delu čast“ in ko je zvezni predsednik Blaž Zupančič pripel na društveno zastavo spominski trak, je poklical na oder zaslužne veterane društva. Za vsakega je imel primeren nagovor in mu pripel na prsi zaslužno svetinjo s podobo sv. Barbare in njegovim imenom.

Odlikovani so bili: Sebič Jožef, Masnec Jurij, Lazanski Jurij, Žavbi Janez, Rahne, Menard Jožef in Krašovec Jakob. Pri tem prizoru so marsikateremu stopile solze v oči.

Nato sta z lepimi pesmimi nastopila pevška zbor iz Bruay in domači pevski zbor iz Sallaumines-Méricurt. Lepo je bila podana tudi šaloigra „Pri gospodi“. Vsa čast gre režiserju in igralkam. Zabavna pa tudi podužljiva igra je spravila nabito polno dvorano v smeh. Za zaključek proslave je pevski zbor v narodnih nošah zapel več lepih pesmi.

Poleg že omenjenih gostov so počastili našo jubilejno slovesnost 30-letnice društva še g. Jankovič s soprogo in č. g. Nande Babnik, ki je posnel več pesmi na trak, ki bo ponesel lepo petje naših izseljencev po svetu.

Liévin. — Slovenska služba božja v kapeli Lurške Matere božje je vsako nedeljo in praznik ob 8. uri s pridigo in petjem. Zavedajte se, da je dolžnost vsakega kristjana udeležiti se nedeljske sv. maše.

Sveta maša za Slovence v novembru (ob petih popoldne, 80 rue Vaugirard): na praznik Vseh svetih (1. novembra), dalje še v nedeljo 13. in 27. novembra.

LOIRET. — Slovenci iz Loireta smo se v nedeljo, 25. septembra, zbrali pri sveti maši v Ruanu ter bili zelo veseli, ko smo po sveti maši mogli prisostvovati krstu mallega Ivana Frančiška Cisarja. Krst je bil v slovenskem jeziku z razlago vseh obredov. Tako smo se tudi sami zavedli velike milosti, ki smo jo dobili pri krstu, obenem pa smo bili veseli, ker smo dobili novega člana v naši Cerkvi.

slovinci v LOIRET-u, zbrani ob priliki krsta mallega Ivana - Frančiška Cisarja dne 25. sept. 1955

OISE. — V soboto, 8. oktobra se je v cerkvi Vinueil—St. Firmin poročila Frančiška Slekovec iz Kunove. Poročila se je s Francozom. — Naše čestitke!

Ob nemški meji

Iz pisarne naše Kat. misije v Merlebachu in okolici:

Vsako leto proti jeseni in zimi nas zapusti nekaj rojakov in odhitijo v večno domovino:

Umrli so: 3. 8. v Merlebachu Zagode Alojzija, roj. Košak, pokopana 5. 8. v Merlebachu. — 26. 8. se je smrtno ponesrečil Joksimovič Radojko pri delu v Petite Roselle, rojen 1916 v Kragujevcu. — 31. 8. se je smrtno ponesrečil z motornim kolesom

Pivec Karel, ko se je peljal z nekim poljskim prijateljem domov. — 3. 9. je končal svoje trpljenje na zemlji oče Pribošek Janez iz Cité Jeanne d'Arc. — 12. 9. je v bolnici na Hochwaldu umrla v 18. letu starosti Gantar Marija-Alojzija, članica Marijine družbe, pokopana na novem pokopališču v Merlebachu. — 15. 9. je v bolnici Petite Rosselle umrl oče Pisanec Alojzij iz Habsterdicka; mnogi venci in velika udeležba pri pogrebu v Stiringu je pričala, kako zelo je bil priljubljen. — 22. 9. je na domu v Creutzwaldu umrl Podkrajšek Mihael, 64 let star, doma iz župnije Špitalič na Štajerskem, pokopan v Ham s/ Varsberg.

Vsem tem želimo, naj jih božji Odrešnik, očiščene v velikem trpljenju na zemlji, milostno sprejme k sebi; vsem sorodnikom pa naše globoko sožalje!

Krsti: Ko je v zgoraj imenovanih družinah vladala velika žalost, pa je sonce veselja napolnilo mlade družine, ko so dobili novo dete: Rose Marie Rihtar, hčerka Pavla in Erne Rihtar, rojena 14. 8., krščena 28. 8. na Hochwaldu; — Jacqueline-Marie Trefalt, hčerka Franca in Jacqueline Trefalt, rojena 15. 8., krščena 11. 9. v Merlebachu. — Vsem tem in enako drugim neprijavljenim želimo veliko sreče v življenju!

Poroke: V cerkvi so sklenili sv. zakon: 13. 8. v Amneville Škific Anton s Škific Nedeljko (oba iz Dalmacije); 21. 8. sta se cerkveno poročila Treven Danimir iz Idrije s Skočir Angelo iz vasi Vrstno; poročenca stanujeta v Audun-le-Tiche. — 10. 9. se je poročila Vezenshek Hedviga v Errouville (M. et M.).

Tem in neprijavljenim, ki so se cerkveno poročili, želimo iz vsega srca: Mnogo sreče in božjega blagoslova!

Bolniki: Jesenski podlesek in megla v dolinah že javljata čas, ko vsa narava leže k počitku, mnoge naše rojake položi pa na bolniško posteljo. Naj vsi ohranijo veliko zaupanje v našo ljubo Marijo iz Brezije ter Njenega Sina — božjega Zveličarja!

*

Vsem dragim našim rojakom sporočam, da bodo v kratkem času prišle zopet **Družinske pratike za leto 1956**, enako tudi

Mohorjeve knjige ter mašne knjige v razni velikosti. Vse dobite pri podpisnem — kdaj, bo pravočasno sporočeno!

*

V želji, da ostanete zdravi in še nadalje zvesti izročilom naših krščanskih očetov in mater, vas iskreno pozdravlja vaš izseljenski duhovnik

Stanko Grims

24, rue N. Colson, Merlebach (Moselle).

HOLANDIJA

HEERLERHEIDE. — Naš zvezni predsednik g. L. Strman je okrevaval od rudarske bolezni. Vsem rojakom, ki so ga v boleznih obiskovali, se za obiske najlepše zahvaljuje. G. Derstvenšek Jože je srečno prestal dve težki operaciji; sedaj se mu zdravje počasi izboljšuje. V bolnici v Heerlenu se zdravi hrvaška rojakinja ga. Cotman. Tudi Marku Hrberškju se zdravje počasi izboljšuje. Vsi naši bolniki pa zelo pogrešajo obiska rojakov.

Sv. maša za rojake v Heerlerheide — Brunssum kolonijah bo odslej v zimskem času **vsako tretjo nedeljo** v mesecu ob pol deveti uri popoldne. Vsako soboto je sv. maša pri Mariji Pomagaj ob 7. uri zjutraj pri Marijinem oltarju. Rojaki ste posebno vabljeni, da počastite Brezmadežno Srce Marijino vsako prvo soboto v mesecu. Cerkev in samostan, kjer gostuje naša Marija, imata sedaj novega rektorja. Naš, za slovensko petje vneti dirigent Holandec Willems je praznoval 25-letnico svoje profesorske službe; ob tej priliki so ga obiskali tudi pevci „Zvona“ in „Škrjančka“ ter zvezni odbor Društva sv. Barbare.

BRUNSSUM. — Pri delu v rudniku se je laže ponesrečil g. Pepi Drenovec. Mlademu rudarju želimo skorajšnje okrevanje. Drenovecovo družino na Verweg je obiskala „koroška Mojca“ gdč. Zofka Vauti, ki bo ostala pri nas nekaj mesecev. Upamo, da se bo pozneje med nami za stalno naselila.

HOENSBROEK. — Lepo je uspela naša vinska trgatega; vsem rojakom, ki so pomagali pri ureditvi dvorane, se odbor najlepše zahvaljuje. V bolnici v Sittardu se zdra-

vi g. R. Skorec iz Humartteweg (Amsterdam). Dal Bog, da bi kmalu okreval in se vrnil zopet na dom k svoji osamelj materi.

EYGELSHOVEN. — Pri razstavi ročnih del, ki jo je letos prvič priredila „župnija“, so sodelovali tudi naši Slovenci, ki spadajo v dotično faro. Imeli so razstavljeni svoja ročna dela v posebni sobi. Nagrade so dobili sledeči Slovenci: za ročna dela iz bakra — „Križani“ — drugo nagrado; za kovaška dela iz železa: prvo nagrado za stojalo za pečno orodje; za železno uro z nar. stojalom drugo nagrado. Vse tri nagrade je dobil predsednik Društva sv. Barbare A. Papež. Za ženska ročna dela, za malo avo gorejske nar. noše, je dobila prvo nagrado ga. Tinka Papež ml. Vsem nagrajencem Slovincem vsi rojaki čestitamo in vabimo še druge spretnne roke na koristno posnemanje.

WAUBACH. — Štokljja je obiskala družino Humlet-Gračna; tudi pri poljsko-slovenski družini Gunyra-Teršič je pustila jokajočega otroka. Obema srečnima družinama iskrene čestitke! — Zopet se zdravi v bolnici v Kerkrade naš že večkrat preizkušani Franc Hočevar; Bog mu vzemi z ramen njegov križ! — Tudi nam je zasijalo upanje, da bomo imeli zopet v naši farni cerkvi mesečno sv. mašo.

V Sanatoriju Hornerheide se že eno leto zdravi slovenjebistriška šolska sestra Dolorosa Solar, ki je delovala že nekaj let v samostanu v Venloo. Častiti rojakinji želijo vsi Slovenci skorajšnje okrevanje.

*

Obvestilo: Z mesecem novembrom bo začela zopet prihajati med dekleta slovenska uršulinka s. Justina, da jih v deklškem krožku uči naša domača ročna dela. Vsa dekleta so pristrčno vabljeni! — Predsednica Stefi.

NEMČIJA

CASTROP-RAUXEL III. — Rojakom po svetu sporočamo, da nas je zapustila 2. sept. rojakinja Antonija Sitar, roj. Hudolist 13. 1. 1899 v Slovenjem Gradcu na Štajerskem. Zapušča sina in tri hčere. Isti dan se je ločila iz te solzne doline tudi 75-

letna Neža Jerina, roj. Soster. Za njo žalujeta dva sina in štiri hčere. Dobrima slovenskima materama naj bo lahka tuja zemlja! Preostalim izrekamo naše sožalje!

Konec poletja, 20. avgusta, je slavila rojakinja vdova gospa Kločevšek svoj 90. rojstni dan. Stanuje v Castrop-Rauxel, Ridstr. 38. Čestitamo ji vsi tukajšnji Slovenci! Bog jo živi še kaj let! — B.

MOERS-MEERBECK. — Julija meseca je umrl zelo priljubljen rojak Fajfer Anton v starosti 81 let; doma je bil v Šmarju pri Sevnici ob Savi. — Dne 3. oktobra je bila pokopana Marija Les, doma iz Koprivnice pri Brežicah. — Preostalim žalujočim naše sožalje!

Dne 8. oktobra praznujeta zakonca Breznik Jakob in žena zlato poroko. Jakob je doma iz Laškega, žena je bila pa Borštova iz Doline pri Tržišču na Dolenjskem. Prav iz srca jima čestitamo. L. J.

Tri knjige o Sloveniji

Zadnja leta je izšlo v zapadni Evropi precej knjig, ki v tujih jezikih popisujejo slovenske kraje in ostalo Jugoslavijo. Naj jih naštejemo nekaj:

Bernard Newmann, **Rood Joego-Slavie;** Nederlands Boekhuis. Tilburg 't Groeit, Antwerpen, 263 str. (v nizozemščini).

Monica Krippner, **Yugoslavia invites** (v angleščini).

Ernest Welsman, **Your holiday in Yugoslavia** (v angl.)

Lovett F. Edwards, **Introducing Yugoslavia** (v angl.)

Nagel's **Yugoslavia**, travel guide (priporočnik za turiste v angl. in tudi v francoščini).

S. Normand et S. Acker, **Yougoslavie**, Edit. Aethaud Paris-Grenoble (v franc.)

Guide Blene, **Yougoslavie**, Edit. Hachette (v franc.)

Slovénie et les Slovenes (franc., izšlo v Louvainu).

O Slovincih najlepše pove seveda knjiga, ki jo je izdal naš rojak g. Dore Ogrizek, Collection ODE, **Yougoslavie** (v franc. z mnogimi slikami).

Veseli dogodki

ČUJEŠ JANEZ

Za časa bojev na Koroškem leta 1919 je bila takratna jugoslovanska vojska dokaj pisana. Kot prostovoljec je služil tudi Ribničan Čuješ Janez, ki je bil zaradi pismenosti in tudi drugače prebrisan glave dodeljen za ordonanca v štab bataljona. Ko je neki dan dežural, zabrni telefon:

— Alo — alo — ko tamo?

— Tukaj ordonanc Čuješ Janez!

— Dobro — dobro, dá, čujem! A ko je tamo?

— Tukaj ordonanc Čuješ Janez!

In to se je ponavljalo, tako da je pričelo vpitje naraščati.

Alo-alo! Na redjujem, da mi kažeš, ko je tamo!

Ovde ordonanc Čuješ Janez!

Sada mi je pak dosta: prvo, ja čujem dobro; drugo, ja nisem Janez nego kapetan Krsto Jovanović, a treče, sutra se javi na raport, pa čemo utrditi tvoje ime!

In telefon je krepko odzvonil...

NALEZLJIVOST

Učitelj razlaga otrokom, da ne smejo biti preveč nežni z živalmi, ker bi se sicer lahko našli ali one bolezni. Potem vpraša otroke, če že ve kateri za kakšen tak primer okužbe.

Pa se oglasi mati Jankec: „Jaz vem, gospod učitelj: moja teta je imela kužka, ki ga je vedno poljubovala, in potem je ubogi kužek poginil.“

DOBRO SE JE IZMAZAL

Človek, ki je zvesto služil svojemu carju vse svoje življenje, je v hipu silne jeze ubil svojega tovariša. Prekršek uboja je bil kaznovan s smrtjo.

A ker je bil mož vedno tako zvest domovini in carju, mu je le-ta dovolil izbrati si način smrti. Ječar pride k možu in mu pravi: „Naš milostni vladar, Bog mu daj zdravje, ti je olajšal kazen s tem, da ti je dovolil izbrati si način smrti. Če hočeš, da te ustrelimo, te bomo streljali; če hočeš, da te obesimo, te bomo obesili; če hočeš, da te

damo samo na kolo, se naj zgodi po tvoji volji. Sam izbiraj.“

Jetnik se je popraskal po glavi, pomislil in dejal: „Kolikor sem slišal, kake smrti je kdo umrl, se mi zdi, da je umreti naravne smrti najlaže.“

In pri tem je tudi ostalo. Car si ni upal prelomiti svoje besede in moža so spustili. Šel je, kamor je sam hotel. Visoko starost je dočakal in umrl mirne in lahke smrti, kakor si je izvolil. (Iz „Misli“.)

Zmerom raste. — Vprašal je učitelj otroke v šoli: „Kdaj raste krompir?“ — „Poletil!“ mu odgovorijo. — „Kaj pozimi ne raste?“ vpraša spet. — „Ne, pozimi mu raste samo cena!“ se odreže Janezek.

Tožba. — „Z ženo ne morem več shajati! vsak večer hodi od gostilne do gostilne!“ „Kaj, tudi ona pije?“ — „Ne, mene išče.“

Škotska varčnost. — Škot je bil pri zdravniškem pregledu, upajoč, da ga priznajo za invalida in bo dobil pokojnino. Zdravnik ga pregleda vsega, pogleda mu tudi v usta, nos in ušesa. Naenkrat presenečen vzkligne: „Moj dragi! Vi imate novce za 50 par v levem ušesu!“ — „Vem,“ odvrne Škot. — „Pa zakaj se ne daste operirati!“ vpraša zdravnik. — „Veste, dozdam tega denarja še nisem potreboval...“ odgovori Škot.

Zelo spretna. — Frane se je nedavno poročil. Sreča ga Stane in pravi: „Vidiš, Frane, kako se ti sedaj dobro godi! Odkar si poročil Marjanco, imaš zmeraj vse gumbi prišite...“ — „Seveda,“ odvrne Frane, „Marjanca je zelo spretna. Že teden dni po poroki me je naučila, kako se prišijejo gumbi...“

Hladnokrvna Tržačana. — Dva Tržačana sta se vozila v Avstralijo s trebuhom za

kruhom. Nastal je strašen vihar. Ivan zbudil Rudija in mu pravi: „Rudi! Zbudi se! Vihar! Ladja se bo potopila!” — Rudi mu pa odvrne: „Tiho bodi, pa spi. Saj ladja ni tvoja!”

Otroška. — „Mama, kupi mi trobentol!” — „Kaj šel! Potem boš motil očeta pri delu.” — „O ne, mama, trobil bom samo takrat, ko bo atek spall!”

V domovini. — „Kako se ti preživljaš?” — „Jaz? S peresom!” — „Res? Ali si poročevalec ali pišeš knjige?” — „Ne. Pisma pisarim. V Belgiji imam strica in mu pišem. Jaz pošiljam pisma, on pa meni pakete...”

Priden otrok. — „Francek! Ali si bil priden v vlaku, ko si se vozil z atekom? Nisi morda metal pomarančnih olupkov na tla?” — „Ne, mama! Sem jih stlačil v žep nekemu gospodu, ki je spal.”

V gostilni. — Gost natakariči: „Tončka, zakaj pa brišete vilice v predpasnik?” — Natakarica: „Oh, nič ne dé, saj je itak že zamazan.”

Veliki zajec. — Ruski kmet, ki še nikoli ni videl osla, pride na Francosko. Ko zagleda tam osla, se začudi in pravi: „Čudovito! Tukaj imajo pa zares velike zajce. Ušesa imajo taka, da bi jih bilo dovolj za dvakrat skuhati ješprenj.”

Premeteni kupec. — Mož je kupil blago in pravi prodajalcu: „Preveč zahtevate za to blago. Meni ga smete dati bolj poceni, ker sva že stara hišna prijatelja.” — Prodajalec odgovori: „Prav zato vam ne smem dati poceni. Človek mora prav pri prijateljih iskati dobiček, ker nasprotniki in neprijatelji ne kupujejo pri njem. Gredo rajši drugam.”

Pijančka. — Dva pijančka sta sedela v krčmi in se razgovarjala o mnogih rečeh. Nazadnje pride razgovor tudi na vinsko kapljico. Drug drugemu jo hvalita in pripovedujeta njene dobre lastnosti: vsakemu da dobro stori, kadar jo vliiva v razsušeno grlo, da se mu malo odmoči. Slednjič prideta enemu od njih še dve slabji lastnosti na misel. Pravi tovarišu: „Veš, ti vinski bratec! Tudi dve slabji lastnosti ima vino: Če ti vliješ vanj vode, ga zmešaš in pokvariš; če je pa ne vliješ, vino tebe zmeša in pokvari.”

Slaba očala. — Kmet je večkrat videl, da so se starejši ljudje posluževali očal, da so mogli brati. Gre v prodajalno in povpraša po očalih. Optik mu jih prinese vseh vrst, od najboljših do najslabših. Kmet poskuša po vrsti vsa in gleda v knjigo, ki jo ima v roki; poskuša brati, a ne gre. Nejevoljen položi zadnja očala na mizo in zahteva še boljša. Optik mu prinese najboljša očala, ki jih je imel. Ko kmet le še ne more brati, mu pravi optik: „Oče, vi morebiti še brati ne znate.” — „Ko bi jaz znal brati, bi pa očal ne kupoval,” odgovori kmet in odide iz trgovine.

AMERIŠKE HIŠE IN KUCHARICE

(Piše rojak iz USA)

Hiše so skoraj izključno lesene. So lepe na pogled in zelo pripravno urejene znotraj. So pa zelo drage: srednje velika stanje 12.000 dolarjev. Polovica cene je delo. Ravno tukaj so lani postavili tovarno za hiše. 70 delavcev naredi 7 hiš v petih dneh. Danes, ko sem šel na pošto, so peljali po glavni ulici štiri hiše, eno za drugo. Hiše so popolnoma končane in je notri že pohištvo. Hišo enostavno prestavijo iz kamiona na prej pripravljeno klet in je možna takojšnja vselitev. Zaradi ognja so pa zelo nevarne in večkrat se sliši, da cela družina zgori s hišo vred. Zidanih hiš sploh ne bi premogli. Če jo samo zunaj obložijo z opeko zaradi lepote, je to že precej drago. Vsakdo ima prej avto kakor dom!

*

Ameriške kuharice so čudne ženske. Zelo malo jih je, ki res znajo kuhati. Večinoma rabijo samo „piksne”. Je najhitreje pripravljeno. Toda sama konservirana hrana ni dobra. Zato je v Ameriki toliko raka. Amerikanski možje so vsi neumni na doma pripravljeno hrano. Ko sem hodil na delo in so me drugi videli, da jem doma pečen kruh, so vsi želeli, da bi ga imeli namesto tiste kupljene pene. Amerikanci so tudi preveč navajeni na sladkarije.

NAŠA LUČ

- Z A B I S T R E G L A V E -

Križanka

1	2	3	4	5	6
7			8		
9			10		

Vodoravno: 1 zdravilo, 4 poslanec, 7 kazalni zaimek (hrvatski), 8 osebni zaimek, 9 kamor devamo zelje, 10 z njim barvamo pohištvo.

Navpično: 1 orožje, 2 prva žena, 3 vpranje, 4 potrebujemo za jedila, 5 številka, 6 druga beseda za „oblika”.

Dopolnilnica „VLADARJI”

- R -- bivši egiptovski kralj
- G -- etiopski cesar
- R -- argentinski diktator
- T -- bivši jugosl. kralj
- R -- znani rimski cesar
- N -- češki politik
- R -- bivši madžarski regent

Namesto črtic vstavi črke: A, B, E, E, E, E, E, F, H, K, N, N, N, N; O; O; O; P, P, R, Š, Š, T, U, U, Y.

(Rešitve prihodnjic)

UGANKA

Ko sem majhen, trdno spim.
Zrastem in se prebudim.
Potlej krila me razpeta
s cveta nosijo do cveta.

(Metulj)

IDRIJSKA UGANKA

Žlica, nuož mu ni patribn,
Le vilce âne nucaš zajn;
Ima fûrn suj pasibn,
Klabûk te mál spamîne najn.
Rád ga víd'š z acvírki, s práta,
Al z bákalca, s kaštrúnam tud,
Friš, pagrítga, kukr ráta,

Učasih pláva tud na žup.
Pa vanej, kaj je tú.

(JOLKIZ)

Rešitev ugank iz št. 8:

Napis: Marije Devce Slovencev Kraljice premilo zvonilo bo k Bogu vodilo.

Izpopolnjevalnica: Madžar, magnet, majhen, malica, malina, marelja, Marija, maroni.

IZ PISEM UREDNIKU

6.

I. J. popisuje vtise, ki jih je dobil na obisku v domovini.

„Zanimivo je opazovati ljudi. Dekleta in ženske rade nosijo križce okoli vratu na verižicah. Ali veste, da bi moral zdaj že z lučjo svetiti pri belem dnevu, da dobiš deklet, ki nosi križec? Vsak rad vidi, da ga nihče ne zafrkava. Tako tudi dekleta rajši vidijo, da jih razni funkcionarji in pisarji ne zafrkavajo in ne grozé, da bodo ob službo.

Namesto križcev pa nosijo razne živalce: mačke, pse, buldoge, ptiče. Res, ko sem to gledal, sem vzklilnil: Ko človek Boga izgubi, začne častiti živali...”

7.

Rojak C. N. pravi, da bi morali v listu obvestiti vse rojake, da bodo vedeli najnovejše reči, ki se godijo v Italiji in Avstriji. Vse, ki pobegnejo sedaj čez mejo, skušajo italijanske in avstrijske oblasti po dogovoru z jugoslovanskimi komunisti vrniti nazaj. Celo vrsto so jih tako izročili. Jugoslovanski rdeči oblastniki delajo sezname beguncev in vsakemu skušajo natvezti na vrat kakšen zločin, češ da je kaj kradel ali goljufal, da bi ga s pomočjo mednarodnih dogovorov glede kriminalcev lahko dobili nazaj.

Pred tem tudi niso varni begunci, ki so že dalj časa v drugih državah. Ene bi radi dobili nazaj z lepo besedo, druge pa s silo. Pri tem se poslužujejo zvez, ki jih imajo po raznih državah s socialisti.